

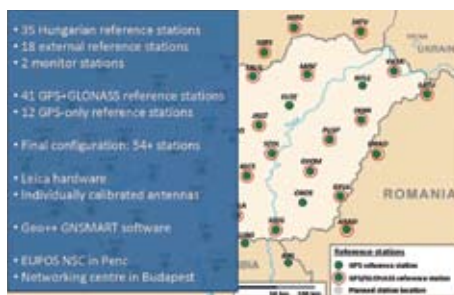
06.04.2010

САРАДЊА СА ИНСТИТУТОМ FÖMI ИЗ МАЂАРСКЕ

Републички геодетски завод (РГЗ) је започео сарадњу са Институтом за геодезију, картографију и даљинску детекцију - FÖMI, у области размене података са GNSS граничних станица.

У оквиру редовних састанака Мешовите комисије за обнављање, обележавања и одржавање државне границе између Републике Србије и Републике Мађарске, искоришћена је могућност посете научном центру Пенц у Републици Мађарској. Делегацију Републике Србије, коју су чинили колеге из Министарства спољних послова и РГЗ-а, примио је доктор Tibor Borza. Том приликом нашој делегацији је представљена делатност центра за научна истраживања Пенц - FÖMI KGO (геодетско-геофизичка станица).

Комплекс Пенц се налази педесетак километара северно од Будимпеште. Основни задаци овог центра су фундаментална сателитска истраживања и државна мерења. Центар је интегрални део Института FÖMI (Институт за геодезију, картографију и даљинску детекцију (Institute of Geodesy, Cartography and Remote Sensing - FÖMI) Budapest, Hungary). У оквиру комплекса налази се низ референтних тачака на којима се врше мерења. То је, пре свега, тачка на којој се обављају астрономска мерења и која је укључена у астрономску мрежу Републике Мађарске. Тачка на којој се периодично обављају апсолутна гравиметријска мерења и која пред-

GNSSnet.hu мрежа има 35 мађарских референтних станица и 18 екстерних референтних станица

ставља једну од тачака на које се ослања основна гравиметријска мрежа Мађарске, као и две тачке за радарско интерферометријско мерења – InSAR point.

На комплексу се налазе и мерне станице, које континуирано шаљу податке својих мерења. Метеоролошка и сезмиолошка станица константно прате активности на подручју на коме се налазе. Аквизиција свих података се обавља из управне зграде у којој се обавља праћење резултата. На управној згради се налази једна од најзначајнијих перманентних GNSS станица за под-

ручје Мађарске. Ова GNSS станица је укључена у Европске мреже перманентних станица EPN и IGS, а уједно је саставни део мреже перманентних станица Републике Мађарске – GNSSnet.hu. Tamas Horvath, који је задужен за рад националне GNSS мреже, представио је рад мреже Републике Мађарске - GNSSnet.hu, а наша делегација је искористила прилику да представи мрежу GNSS станица Републике Србије - АГРОС.

Основно што је потребно знати о GNSSnet.hu мрежи било би да има 35 мађарских референтних станица и 18 екстерних референтних станица (станице са мрежа у окружењу), као и две мониторинг станице. Од тога 41 станица подржава GPS+GLONASS, док 12 само GPS. Мрежа се налази у референтном систему ETRS89, референтни фрејм ETRF 2000, епоха 2007.4.

Током боравка одржан је радни састанак у централни FÖMI Института, са директором Института доктором Szabolcs Mihaly, где су договорене појединости око потписивања споразума о сарадњи у области размене података са граничних GNSS станица. Више информација о Институту FÖMI можете погледати на сајту www.sgo.fomi.hu.

Састанак Комисије за стандарде из области географских информација

Републички геодетски завод (РГЗ) је покренуо иницијативу за примену групе стандарда у области геоинформација. Институт за стандардизацију, као надлежно национално тело за стандардизацију, на основу иницијативе РГЗ-а формирао је Комисију за стандарде из области географских информација са ознаком KS I 211.

Комисија за стандарде из области географских информација састала се 07.04.2010. године. Стандардизација има за циљ да омогући размену информација и сервиса кроз елиминацију техничких препрека. За омогућавање ефикасне размене геоинформација кључно је имати стандарде, који пружају заједнички и прихватљив технички оквир за произвођаче и кориснике података о простору.

Сврха стандардизације је развој фамилије међународних стандарда које ће:

- Подржати разумевање и коришћење географских информација;
- Повећати доступност, приступ, интеграцију и дељење географских информација;
- Промовисати ефикасност, ефективност и економично коришћење дигиталних гео-

информација и припадајућих ИТ система;

- Олакшати успостављање геопросторне инфраструктуре на локалном регионалном и глобалном нивоу;
- Допринети јединственом приступу за решавање глобалних еколошких проблема.

Стандарди су главни ослонац и незаобилазна компонента инфраструктуре просторних података. Организације које управљају просторним информацијама потребно је да користе исте методе и правила за прикупљање, одржавање и размену података у циљу осигурања квалитета и интероперабилности података.

Улога Комисије је да припреми, преиспита и одржава српске стандарде и сродне документе у области геоинформација,

прати рад Техничког комитета ISO/TC 211 и Европског комитета за стандардизацију CEN /TC 287 као и других сродних техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију.

ISO (The International Organization for Standardization) је светска федерација националних тела за стандардизацију. Развој стандарда у области дигиталних географских информација је обезбеђен кроз Технички комитет ISO/TC 211 – Географске информације/геоматика.

CEN (Committee for European Standardization) је најважнија институција у обезбеђивању платформе за развој европских стандарда и техничких спецификација. Технички комитет CEN /TC 287 је надлежан за европске стандарде за географске информације.

06.04.2010

Посета сталног представника ЈИСА канцеларије за Балкан

Стални представник ЈИСА (Japan International Cooperation Agency) канцеларије за Балкан, Satoru Kurosawa и Yohei Takahashi, посетили су 06.04.2010. године Републички геодетски завод - Одељење за фотограметрију. Посета је уприличена у оквиру

праћења активности на испоруци фотограметријске опреме у оквиру пројекта "Развој капацитета за израду дигиталне основне државне карте у Србији".

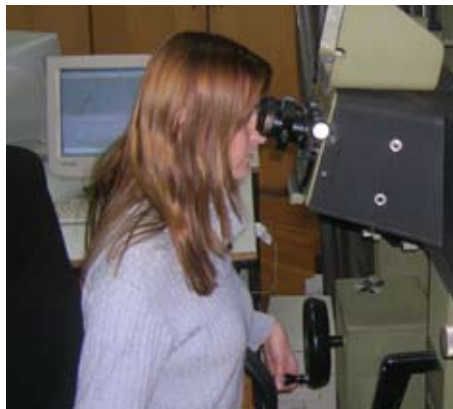
У присуству чланова ЈИСА експертског тима из Јапана, Zenichi Chibe и Kohei Isobe, који у наредним месецима бораве у Републичком геодетском заводу и ангажовани су са запосленима из Одељења за фотограметрију на имплементацији Пројекта. Представници ЈИСА канцеларије за Балкан обишли су радни простор у који је смештена фотограметријска опрема.

Фотограмметрија некад и сад

За обраду података из фотограмметрије до 2006. године Републички геодетски завод (РГЗ) користио је само аналогне фотограмметријске инструменте (аутографе) који су били у употреби скоро 40 година. Око 40% катастарског премера Србије извршено је фотограмметријском методом на аналогним стереореституционим инструментима. Последњих 15 година ови инструменти су били и рачунарски подржани, што је значајно унапредило и олакшало поступак фотограмметријске реституције.

Из донације Европске уније (CARDS програм) извршена је у септембру 2006. године набавка дигиталне фотограмметријске опреме. Набављено је 10 савремених дигиталних фотограмметријских система који су обухватили хардвер и софтвер неопходан за прикупљање и одржавање просторних података кроз фотограмметријске поступке засноване на дигиталним сликама. У оквиру ових система подржана је израда плана лета, аеротриангулација, обрада дигиталних слика, израда дигиталног ортофотоа, стереореституција и картографска обрада.

У оквиру донаторског пројекта Владе Јапана, који је потписан између РГЗ-а и Јапанске агенције за међународну сарадњу (Јарап International Cooperation Agency - ЈИСА), извршена је набавка 10 нових, још савременијих дигиталних фотограмметријских станица са пратећом опремом и софтверима. На овим фотограмметријским станицама су инсталирани софтвери који омогућавају обављање послова у процесима аеротриангулације, обраде дигиталних снимака, прикупљања и едитовања података вертикалне и хоризонталне представе терена,

израде дигиталног ортофотоа, GIS структурирања, визуелизације геопросторних података и картографске обраде података.

У оквиру ЈИСА Пројекта (Пројекат развоја капацитета за израду дигиталне основне државне карте у Србији), поред набавке опреме, извршиће се трансфер технологије и обука запослених у Одељењу за фотограмметрију са циљем да се успостави одржив систем за израду, ажурирање и дистрибуцију дигиталне основне државне карте у размери 1:5000 и 1:10000, односно са циљем да се развије картографска делатност у целини.

Захваљујући донаторима, набавком савремене фотограмметријске опреме, учињен је револуционарни технолошки скок, који РГЗ сврстава у ред најмодернијих европских државних институција које се баве фотограмметријом.

Презентација уређаја за 3Д скенирање и 3Д штампу

У Републичком геодетском заводу (РГЗ), одржана је презентација заступника уређаја за скенирање и штампу са посебним освртом на 3Д скенирање и 3Д штампу. Предузеће "3D-CaddIT" d.o.o. су представили главни руководиоца Миљенко Прохаска и IT&QMS руководиоца Милорада Јовановића.

Присутни су упознали са новим кретањима у моделирању и представљању геопросторних података у размерама 2Д и 3Д. Детаљно су дати принципи рада великог броја различитих уређаја којима се подаци прикупљају и репродукују. Приоритет у презентацији са 2Д уређајима дат је новим технологијама које омогућавају квалитетан и чист излаз на квалитетној подлози који могу да се аутоматски секу, савијају и пакују, према постављеним условима. О квалитету улазно -излазног документа посебно истакнуто а нарочито о уређајима којима се врши скенирање и штампа материјала који има доста сивог, прљавог и оштећеног а који дају веома квалитетан однос црно белим приказа без посебне обраде. Посебно су истакнуте колор особине и широке скале природних боја које се могу реализовати.

Најатрактивнији део презентације био је на 3Д уређајима. Примена ове технологије све је чешћа и заузима значајну улогу у приказу простора, објеката, делова објеката ка и за моделирање нових облика. Модел може да буде сачињен од прикупљених података или реализован као нова вредност кроз инжењерске процесе. Такође, модели могу бити стварани nanoшењем посебних материјала у танким слојевима, могу бити у боји, еластични и могу се користити за репродукцију и израду већих серија.

Презентација фирме Trimble

Руководство фирме Trimble посетило је Републички геодетски завод (РГЗ) и у разговору са колегама из РГЗ-а, представљене су најновије активности фирме из области сателитске геодезије.

Делегацију Trimbla чинили су Martin Janousek (главни менаџер за Европу и Русију), Piotr Staniszewski (менаџер продаје), Dennis Kilian (ИТ инжењер), као и представници Trimble у Србији.

Овом приликом презентовано је стање GNSS мрежа у свету са освртом на мреже у којима се употребљава Trimble софтвер, међу којима је и мрежа перманентних GNSS станица Републике Србије - АГРОС. Представљено је тренутно стање опреме и софтвера који постоје на тржишту, као и активности чија је реализација планирана у будућности.

РГЗ-у као кориснику Trimble софтвера за мрежу перманентних GNSS станица Републике Србије - АГРОС, дати су конкретни предлози и сугестије у циљу побољшања рада мреже и постизања веће сигурности у раду за кориснике. Представљена је и нова верзија софтвера за праћење рада перманентних GNSS станица.

У наредном периоду, имајући у виду нову верзију софтверског решења, стручни тим РГЗ-а анализираће све предлоге. У складу са тренутним финансијским могућностима, донеће се одлуке које ће ићи у правцу осавремењавања националне мреже, штитећи интересе пре свега државе и корисника.

Седница Савета за Националну инфраструктуру геопросторних података (НИГП)

Према Закону о државном премеру и катастру органи надлежни за успостављање и одржавање НИГП-а су Савет и радне групе НИГП-а. Овлашћења Савета НИГП-а дефинисана су чланом 167. Закона. Улога Савета НИГП-а је да руководи креирањем институционалног и техничког оквира за успостављање заједничке геоинформационе инфраструктуре на националном нивоу кроз формулисање јасних смерница и средстава за остварење тог циља. Улога радних група је операционализација тематских питања за поједине области као што су техничка инфраструктура, стандарди, структура метаподатака и просторних података, сарадња између учесника, финансијски модели, истраживање, образовање и сл.

Влада Републике Србије на седници од 21.01.2010. године, на основу члана 166. Закона о државном премеру и катастру и члана 43. Закона о Влади, именовала је председника и чланове Савета НИГП-а.

За председника Савета НИГП-а именован је директор Републичког геодетског завода (РГЗ-а), а за чланове представници Министарства животне средине и просторног планирања, Министарства за државну управу и локалну самоуправу, Министарства за телекомуникације и информационо друштво, Министарства одбране, Министар-

ства рударства и енергетике, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарства економије и регионалног развоја, Републичког завода за статистику и Републичког хидрометеоролошког завода.

Прва седница Савета НИГП-а одржана је 13.04.2010. године. Разматрана су питања према следећем дневном реду:

- Усвајање дневног реда;
- Представљање чланова Савета НИГП-а;
- Усвајање Пословника о раду Савета НИГП-а;
- Разматрање Нацрта стратегије за успостављање НИГП-а;
- Разно.

Пословник о раду Савета НИГП-а усвојен је од присутних чланова на основу предлога пословника израђеног од стране РГЗ-а. Пословником се ближе уређују организација, начин рада и одлучивања, као и друга питања од значаја за рад Савета. Административно-техничку подршку раду Савета пружа РГЗ преко надлежне организационе јединице.

Такође, разматран је Нацрт стратегије за успостављање НИГП-а за период 2010-2012. Савет НИГП-а ће координирати примену стратегије кроз рад тела НИГП-а ради осигурања јединствене подршке реализацији стратешког акционог плана.

Сарадња Краљевине Норвешке и Републике Србије

У оквиру подршке Краљевине Норвешке Републичком геодетском заводу (РГЗ-у) 15.04.2010. године Jannicke Bain из министарства спољних послова Норвешке, Siri Andersen, први секретар амбасаде Норвешке у Београду и Brede Gundersen, представник Statens Kartverket из Норвешке са једне стране и представници Србије Тијана Спасић, саветник у Министарству животне средине и просторног планирања, Ненад Тесла, директор РГЗ-а, Саша Ђуровић, помоћник директора Сектора за информатику и комуникације одржали су састанак.

Циљ састанка био је рекапитулација урађеног и дефинисање планираних активности у оквиру подршке Краљевине Норвешке. Наглашена је досадашња успешна сарадња РГЗ-а и Statens Kartverket у формирању Скен центра, успостављању Дигиталног архива и успостављању Националне инфраструктуре геопросторних података, уз очекивање да ће се сарадња наставити и у наредним годинама. Бреде Гундерсен и Саша Ђуровић презентовали су досадашње резултате рада на пројекту и планиране активности до краја 2012. године.

Краљевина Норвешка од 2005. године пружа подршку РГЗ-у у успостављању катастра непокретности и унапређењу услуга омогућавањем ефикаснијег управљања и приступа просторним подацима. Норвешка агенција за картографију и катастар – Statens Kartverk (СК) и РГЗ сарађују у оквиру “РГЗ-СК Твининг пројекта”. Један од циљева пројекта је повећање капацитета РГЗ-а за активно учешће у европским

интеграцијама и хармонизацији пружања услуга у области просторних информација.

За потребе реализације тог циља успостављен је геопортал преко кога је омогућен приступ скуповима података РГЗ-а, да би се обезбедиле једнаке и правове-

мене информације за све. Просторне информације, које пружа РГЗ и остали партнери у оквиру пројекта доступне су за различите групе корисника и омогућују лаку размену основних скупова података у складу са INSPIRE, ISO и другим међународним стандардима.

19.04.2010

Презентација Нивелманских мрежа

Презентација под називом Нивелманске мреже – анализа стања постојећих мрежа и пројекат нове референтне нивелманске мреже Републике Србије, одржана је 19.04.2010. године.

На презентацији је приказана анализа стања постојећих нивелманских мрежа у Србији, као и искуства европских земаља у ревитализацији постојећих и успостављању нових висинских мрежа. Посебан акценат је стављен на презентацију пројекта нове референтне нивелманске мреже Републике Србије, који је недавно урађен у Сектору за основне геодетске радове. Кроз

презентацију пројекта нове референтне нивелманске мреже приказане су све етапе пројекта: Анализа стања постојећих висинских мрежа и закључци изведени из те анализе; Идејно решење; Рекогносцирања нове мреже; Израда главног пројекта и Начин укључивања у европску нивелманску мрежу – ЕУЛН.

Учешће РГЗ-а у реформи државне управе

Реформа државне управе је пројекат који се реализује по фазама. Републички геодетски завод (РГЗ) је укључен у овај пројекат од самог почетка. Прва фаза пројекта бавила се едукацијом запослених у државној управи.

Акциони план за спровођење реформе државне управе за период 2009-2012. године предвидео је и посету консултаната Делегације Европске комисије. У РГЗ-у она је реализована 20.04.2010. године. Тема састанка био је ИПА пројекат који реализује Делегација европске комисије у Србији "Подршка спровођењу процеса реформе државне управе".

Ненад Тесла, директор РГЗ-а појаснио улогу РГЗ-а у складу са надлежностима и истакао резултате рада у претходном периоду. Успостављен је иницијални национални геопортал који омогућава истовремено визуелно преклапање комплексних и дистрибуираних просторних информација преко Интернета на интероперабилан начин. Потребно је нагласити да се преко геопортала не чувају и одржавају просторни подаци, већ то чине организације које имају надлежност над подацима. Успешно успостављен NSDI је битан ослонац за развој Е-управе. Кључан фактор за успешно успостављање интегрисаног система је задовољење потреба јавног и приватног сектора, као и свих грађана за приступ просторним подацима кроз успешну сарадњу и ефикасне Web сервисе.

Састанак Пројектног савета за пројекат „Израда катастра непокретности и упис права у Србији“

У оквиру редовних активности Пројектног савета за пројекат „Израда катастра непокретности и упис права у Србији“, 21.04.2010. године у Републичком геодетском заводу (РГЗ-у) одржан је састанак, са следећим дневним редом:

- Тренутно стање на пројекту,
- Стратешки пословни план и једногодишњи пословни план,
- Тренутно стање у вези са израдом софтвера за катастар непокретности,
- Продужетак рока за завршетак пројекта „Израда катастра непокретности и упис права у Србији“.

Састанку су присуствовали чланови Савета: Ненад Тесла – директор РГЗ-а, Весна Арсић – државни секретар у Министарству економије и регионалног развоја, Перо Крагуљац – начелник одељења за управне послове Министарства финансија, Десанка Поповић – помоћник директора Сектора за катастар непокретности РГЗ-а, Саша Ђуровић - помоћник директора Сектора за информатику и комуникације РГЗ-а, Драган Павловић – руководилац ПИУ јединице.

Након извештаја о раду Јединице за имплементацију, постигнутим резултатиома као и тренутним активностима, Ненад Тесла

је образложио ставове РГЗ-а пре свега о уговору са извођачем радова на изради новог софтвера за катастар непокретности и напоменуо да је потребно предузети додатне мере да би се овај пројекат завршио на време (до краја Пројекта).

Констатовано је да су израда стратешког пословног плана и једногодишњег пословног плана, као и завршетак софтвера за катастар непокретности и завршетак послова на устројавању катастра непокретности, апсолутни приоритети пројекта који подржан средствима Светске банке. Неопходно је све наведено истакнути представницима Светске банке, како би изнете чињенице имали у виду код одлучивања о наставку пројекта. Важан је потенцијални продужетак рока за завршетак аранжмана са Светском банком.

Чиљеница је да је пројекат показао добре резултате, али да су објективне околности биле од знатног утицаја да се планиране активности детаљније анализирају. Чланови Савета се надају и верују, да ће представници Светске банке уважити изнете околности, приликом доношења одлука о продужетку пројекта и о репозиционирању средстава.

Одржавање границе између Републике Србије и Републике Мађарске

Важећом законском регулативом дефинисано је да је за пример, обнављање, обележавање и одржавање државне границе надлежан РГЗ. Сходно томе, 28.04.2010. године на граничном прелазу Бачки брег-Херцегсанта одржан је радни састанак мешовите радне групе за обнављање, обележавање и одржавање државне границе између Републике Србије и Републике Мађарске.

Чланови мешовите радне групе испред РГЗ-а су Владимир Миленковић, помоћник директора Сектора за основне геодетске радове и Горан Голић и Драгиша Грујић руководилац српског дела мешовите радне групе на граници са Републиком Мађарском

Представници Мађарске су Imre Busiћ и Geza Dobo-FÖMI-Одсек за границу. Размотрена су питања и размењена искуства везана за послове за обнављање, обележавање и одржавање државне границе између Републике Србије и Републике Мађарске. Мађарска страна је започела теренске радове на државној граници, а српска страна је најавила почетак радова за половину маја месеца. У оквиру овог сусрета извршен је обилазак теренских радова на сектору D, за који је задужена мађарска страна.

Управни одбор пројекта „Нови катастарски информациони систем“

Пројекат “Нови катастарски информациони систем” има за сврху имплементацију нове софтверске апликације за катастар непокретности, као интегрисаног система са графичким и алфанумеричким подацима Републичког геодетског завода (РГЗ-а) имајући у виду постојећи правни оквир у Србији.

Управни одбор је интензивирао праћење радова на изради Пројекта. Сходно томе, у месецу априлу одржано је више радних састанака.

Састанцима Управног одбора присуствују чланови и то:

Ненад Тесла – директор РГЗ-а; Саша Ђуровић – помоћник директора Сектора за информатику и комуникације; Десанка Поповић – помоћник директора Сектора за катастар непокретности; Коста Мирковић – помоћник директора Сектора за правне послове; Тихомир Рајлић, – директор, Siemens d.o.o.; Драган Стокић – директор, Siemens IT Solution and Services; Johann Eibenberger – ме-

наџер пројекта испред извођача; Небојша Татић, комерцијални директор, Siemens IT Solution and Services; Дејан Ђуровић – руководилац сектора за услуге, Siemens IT Solution and Services; Александар Штрумбергер – локални менаџер пројекта, Siemens IT Solution and Services; Драган Павловић – руководилац ПИУ тима; Љубиша Цветковић – сарадник у ПИУ тиму

Реализација овог Пројекта створиће услове за јавни сервис који ће бити саставни део Е-управе Републике Србије односно интегрални део информационог система државних органа Републике Србије – ИСДОС. Подаци ће бити поуздани, тачни и ажурни уз поштовање начела безбедности, заштите и сигурности уписа стварних права.

Потпуна имплементација Пројекта, допринеће осамревењавању рада РГЗ-а, биће нови информациони систем који ће бити способан да одговори захтевима грађана и интересним групама.

Основа катастар непокретности у општинама Јагодина и Босилеград

Током месеца априла, пратећи Програм радова за текућу годину Републичког геодетског завода (РГЗ-а) основан је катастар непокретности у општинама Јагодина и Босилеград.

СКН Јагодина

Служба за катастар непокретности Јагодина, је једанаеста служба Центра за катастар непокретности Крагујевац, која је испунила обавезе дефинисане Програмом радова. Завршила је послове на оснивању катастра непокретности за цело подручје политичке општине. Првобитни премер у свим катастарским општинама урађен је у Гаус-Кригеровој пројекцији поларном и ортогоналном методом снимања у периоду од 1936-1939. године. Површина политичке општине Јагодина износи 46960 хектара. У Јагодини живи око 80.000 становника. Град чине 53 катастарске општине, од којих су 52 сеоског и једна градског

типа, са укупно 165445 катастарских парцела.

У поступку израде катастра непокретности формирано је укупно 50867 листова непокретности. За КО Јагодина пре излагања података премера на јавни увид израђен је дигитални катастарски план. Ступањем на снагу катастар непокретности престаје да важи катастар земљишта и књига тапија.

У току 2010. године приоритет СКН Јагодина биће послови на одржавању катастра непокретности, наставак радова на изради дигиталних планова за сеоске катастарске општине и завршетак израде Адресног регистра.

СКН Босилеград

Служба за катастар непокретности Босилеград која припада Центру за катастар непокретности Ниш, завршила је послове оснивања катастра непокретности за подручје општине Босилеград.

Површина општине Босилеград је 57129.9738ха. Општину чине 38 катастарских општина, од којих је 37 сеоског и једна градског типа, са укупно 195486 катастарских парцела. У поступку израде катастра непокретности формирано је укупно 15723 листа непокретности, од којих је 1367 листова непокретности за градско подручје. Уписано је 188 посебних делова и 15827 објеката.

Даном ступања на снагу катастарског операта катастра непокретности за који се решење објављује на сајту РГЗ-а, престаје да важи катастар земљишта и књига тапија на подручју политичке општине Босилеград.

Ако говоримо о планираној динамици оснивања катастра непокретности за Републику Србију са, 30.04.2010. приказано по броју катастарских општина, реализовано је 89,7%; по површини 82,6%, по броју катастарских парцела 83% а по броју листова непокретности 73,6%

